

ZATURDAG, den 13den JULI, 1822.

OP last van Zijne Excellentie den Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal in Rade, wordt bij dezen ter kennis van het algemeen gebragt, de bij resolutie van den 25sten juni jl., gearresteerde

INSTRUCTIE voor de Vendu-kantoren op de Nederlandsche Oost-Indische bezittingen buiten Java gelegen, mitsgaders op de residentien van Java en Madura, (Batavia, Samarang en Sourabaija, uitgezonderd.)

Art. 1. Op de Nederlandsche Oost-Indische bezittingen buiten Java gelegen, mitsgaders op de residentien van Java en Madura (Batavia, Samarang en Sourabaija uitgezonderd), zullen de vendu-kantoren respectievelijk zijn te samen gesteld uit:

- Een Super-intendent,
- Een Vendu-meester,
- Een Vendu-schrijver en
- Een Vendu-afslager.

Art. 2. De Gouverneurs en de residenten op de voorschreven bezittingen en residentien zullen, uit den aard van hun ambt, steeds zijn super-intendenten van het vendu-kantoor, respectievelijk ter plaatse hunner residentie, doch zullen daarvoor geen salaris of emolument genieten.

Art. 3. De vendu-meesters zullen door het gouvernement worden benoemd en aangesteld; zij zullen geen salaris van den lande trekken, doch het emolument genieten, hier onder bij art. 11 hun toegelegd, behoudens nogtans zoodanige lasten en ongelden, als waartoe zij bij deze instructie zullen worden verplicht. Op de bezittingen buiten Java en Madura gelegen, zullen de Gouverneurs en residenten respectievelijk zijn gemachtigd, bij voorraad, de vendu-meesteren aantestellen onder goedkeuring van den Gouverneur Generaal.

Art. 4. De bedieningen van vendu-schrijver en vendu-afslager zullen staan ter bevestiging van de Gouverneurs en residenten respectievelijk; zij zullen insgelijks geen salaris van den lande genieten, maar het emolument, hier onder, bij art. 11, voor hen bepaald. Op de plaatsen echter, alwaar raden van justitie zijn gevestigd, zal door den bode van dat kollegie, de bediening van vendu-afslager worden bekleed, tegen genot van het voorschreven emolument.

Art. 5. De verkooping en zullen altijd door den vendu-meester in tijds moeten aankondigd worden, op zoodanige wijze, dat daar aan, naar de plaatselijke gelegenheden, de meest mogelijke publiciteit gegeven worde.

Art. 6. De vendu-meester is niet gehouden eenen dag tot verkoop te verleen, ten zij de waarde der te verkoopen goederen eene som beloope, groot genoeg om door de vendu-percenten de moeite en kosten van eenen verkoopdag te dekken. Deze som zal, door de Gouverneurs en residenten respectievelijk, plaatselijk worden bepaald. Hiervan zullen echter zijn uitgezonderd, verkooping van sterf-boedels, of op regterlijk gezag te houden, waartoe de vendu-meester altijd zal moeten bereid zijn, hoe gering het bedragen derzelfde ook moge zijn. Het blijft overigens aan de vendu-meesteren overgelaten, om ook beneden de bepaalde som verkooping te doen, indien zij de moeite en kosten zich willen laten welgevallen.

Art. 7. Op het rendement van alle verkooping zal, even als bij het vendu-kantoor te Batavia, aan vendu-salaris berekend worden:

Bij den opslag.

Van losse of roerende goederen, zeven procent.

Van vaste of onroerende goederen, vijf procent.

Bij den afslag.

Van losse of roerende goederen, zes procent.

Van vaste of roerende goederen, vier procent.

Mitsgaders een per mille voor de armen te betalen van alle verkooping, die bij den opslag of bij den afslag gehouden worden.

Art. 8. Van goederen geveild, doch opgehouden wordende, zal insgelijks, even als bij het vendu-kantoor te Batavia, door den ophouder betaald worden:

Van losse of roerende goederen, een procent.

Van vaste of onroerende goederen, een vierde procent, gerekend op het bedragen waar voor de goederen zullen zijn opgehouden.

Art. 9. Even wijders, als bij het vendu-kantoor te Batavia, zal het vendu-salaris, mitsgaders het een per mille, ten behoeve van de armen, bij den verkoop, zoo wel van roerende als van onroerende goederen, komen ten laste van de koopers, met dezen verstande nogtans, dat van goederen, bij den opslag verkocht, het additioneel procent, door de verkoopers zal worden voldaan. Ten laste van de koopers zal mede komen 's heeren gerechtigheid op de overdracht van vaste of onroerende goederen, ten zij de verkoopers het tegendeel bij de voorwaarden uitdrukkelijk bepalen.

De overige ongelden, als van de vendu-annonce, en het vendu-extract, zullen door de verkoopers gedragen worden; deze ongelden echter zullen berekend worden, naar een tarief daarvoor door de Gouverneurs en residenten plaatselijk te arresteren.

Dit tarief zal aan het kantoor van den vendu-meester, voor een ieder, ten allen tijde zichtbaar moeten zijn.

Art. 10. De vendu-meesteren zullen wijders gerechtigd zijn, te hebben eene recognitie van zes ten honderd, van het bedragen in gelde, van alle loterijen van roerende en onroerende goederen, die na verkregen consent van de Gouverneurs of residenten respectievelijk zullen gespeld worden, te voldoen door den gene, door wien de loterij zal wezen aangelegd, voor dat de loterij een aanvang zal mogen nemen, en zulks op de boete van het dubbel van die recognitie, ten behoeve van het gouvernement te verbeuren.

Art. 11. De voorschreven salarissen en recognitie zullen genoten worden door den vendu-meester, den vendu-schrijver, den vendu-afslager en door het gouvernement, in de volgende evenredigheid:

Van de zeven procent, bij den verkoop van losse of roerende goederen, bij den opslag:

- 4 procent bij den vendu-meester,
- 1 " " " vendu-schrijver,
- 1 " " " vendu-afslager,
- 1 " " " lande.

Als boven 7 procent.

Van de vijf procent, bij den verkoop van vaste of onroerende goederen, bij den opslag:

- 3 procent bij den vendu-meester,
- 1 " " " vendu-schrijver,
- 1 " " " vendu-afslager,
- 1 " " " lande.

Als boven 5 procent;

Van de zes procent, bij den verkoop, van losse of roerende goederen, bij den afslag:

- 4 procent bij den vendu-meester,
- 1 " " " vendu-schrijver,
- 1 " " " vendu-afslager,
- 1 " " " lande.

Als boven 6 procent.

Van de vier procent, bij den verkoop van vaste of onroerende goederen, bij den afslag:

- 2 procent bij den vendu-meester,
- 1 " " " vendu-schrijver,
- 1 " " " vendu-afslager,
- 1 " " " lande.

Als boven 4 procent;

Van het een procent, op de losse of roerende goederen, die geveild, doch opgehouden worden:

- 1 procent bij den vendu-meester,
- 1 " " " vendu-schrijver,
- 1 " " " vendu-afslager,
- 1 " " " lande.

Als boven 1 procent;

Van het een vierde procent op de vaste of onroerende goederen, die geveild, doch opgehouden worden:

- 1/4 procent bij den vendu-meester,
- 1/4 " " " vendu-schrijver,
- 1/4 " " " vendu-afslager,
- 1/4 " " " lande.

Als boven 1/4 procent;

Eindelijk van de zes procent bij het uitspelen van loterijen:

- 2 procent bij den vendu-meester,
- 1 " " " vendu-schrijver,
- 1 " " " vendu-afslager,
- 2 " " " lande.

Als boven 6 procent.

Art. 12. De vendu-meesteren zullen gehouden zijn, uit de voorschreven procenten, aan hen toegelegd, te onderhouden een behoorlijk kantoor, en te bekostigen alle kantoor-, schrijfs- en andere behoeften, die daartoe zullen worden vereischt; zij zullen voorts verplicht zijn, met behulp van den vendu-schrijver, aan te leggen en bij te houden, alle zoodanige boeken, staten of registers, als tot eene duidelijke en klare administratie noodig zijn, en van welke de hoofd-boeken en registers plaatselijk door de Gouverneurs en residenten zullen worden bepaald; zij zullen eindelijk moeten bekostigen alle verdere hulp die zij mogten benodigd hebben, buiten die van den vendu-schrijver en den vendu-afslager.

Art. 13. De vendu-meesteren zullen, buiten en behalve de verplichtingen, bij het voorgaand artikel gemeld, moeten goedstaan voor het geheel bedragen van de rendementen der door hen gehouden wordende verkooping, belast met de hier boven bepaalde procenten; zij zijn eenig en geheel daarvoor aansprakelijk en verantwoordelijk.

Art. 14. Des zullen ook de vendu-meesteren niet gehouden zijn tot het geven of verleen van eenig crediet; doch crediet verleende, zullen zij verplicht wezen daaromtrent de voorschriften te volgen, gegeven bij het 24ste artikel van de instructie voor het vendu-kantoor te Batavia, gearresteerd bij resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade van den 25sten november 1819 n°. 7.

Art. 15. De vendu-meesteren zullen zorgen tot gerief van de ingezetenen of andere belanghebbenden, hunne kantoren op bepaalde tijden steeds open te houden. De vaste dagen en uren daartoe zullen, des vereischt wordende, door de Gouverneurs en residenten respectievelijk worden bepaald, naar gelang van de plaatselijke omstandigheden.

Art. 16. Insgelijks zullen de Gouverneurs en residenten, die door de vendu-meesteren verlangd wordende, plaatselijk regelen den tijd voor de bezorging der rekeningen aan de debiteuren van het vendu-kantoor, mitsgaders den tijd en de wijze van betaling derzelfde. Bij deze regeling echter, zullen de Gouverneurs en residenten niet mogen overschrijden de bepalingen daaromtrent gemaakt, bij de 26 en 27ste artikelen van de voorschreven instructie voor het

vendu-kantoor te Batavia. Indien bij deze regeling eene boete mocht bepaald worden, op de non-voldoening binnen den bepaalden tijd, zal die boete komen ten behoeve van den vendu-meester.

Art. 17. De vendu-meesteren zullen voort alle hunne vorderingen in die kwaliteit het regt van parate executie hebben tegen alle hunne schuldenaren, mitsgaders het regt van preferentie, op den voet zoo als zulks voor het vendu-kantoor te Batavia is bepaald, bij de artikelen 28 en 30 van de instructie, hier boven aangehaald.

Art. 18. Ten aanzien der betalingen door de vendu-meesteren verschuldigd, zullen zij zich strikt moeten gedragen aan het bepaalde bij artikel 31 van voorschreven instructie, dat is, zes maanden na den dag van den verkoop, zullen zij tot betaling aan den genen, ten wiens behoeve de verkoop is gedaan, of aan deszelfs speciaal daartoe gemagtigden, verplicht zijn. Voort verkooppingen, tegen dadelijke betaling gehouden, zal die betaling zes weken na den dag van den verkoop moeten volgen.

Art. 19. Voor de verkooppingen op regterlijk gezag gehouden, zullen de vendu-meesteren zich gedragen naar het voorgeschrevene bij artikelen 32, 33 en 34 van gedachte instructie.

Art. 20. Het is aan vendu-meesteren overgelaten, ook vroeger dan over zes maanden hunne betalingen te doen, onder korting van drie vierde procent in de maand. Deze korting van drie vierde procent in de maand zal komen ten voordeele van den vendu-meester.

Art. 21. Behalve het algemeen toezigt door den super-intendent te houden, zal hij eenmaal om de drie maanden, en wel onder ultimo maart, juni, september en december van elk jaar, eene algemeene opname doen, van het vendu-kantoor over het welk hij de super-intendentie heeft, en van de administratie daartoe behoorende. Het zal daarbij bijzonder de pligt van den super-intendent zijn, om na te gaan en te constateren of de hoofd-boeken, staten en registers, van welke hier boven bij art. 12 is gewag gemaakt, in den voorschreven vorm, en voorts tot den dag zijn effen en bijgehouden. Het algemeen rendement van de verkooppingen in de laatst verloopen drie maanden gehouden; welke betalingen in dat tijdvak door den vendu-meester zijn gedaan, en welke betaling, het zij vervallen of nog niet vervallen, door hem in het algemeen nog moeten gedaan worden, met aanwijzing der redenen, waarom de reeds vervallene betalingen zijn blijven voortloopen, en zal eindelijk de kas en de uitstaande crediten van den vendu-meester vergelijken met het bedrag der som, welke zal bevonden worden ter zijner verantwoording voort te loopen. Bij deze opname zal tevens nitgetrokken worden het aandeel, het welk den lande en den geëmploteerden bij het vendu-kantoor uit de vendu-procenten, mitsgaders den armen uit het een per mille, is aangekomen, en voorts de repartitie daarvan worden gemaakt. Het aandeel den lande en het een per mille den armen toekomende, zal als dan op ordonnantie worden overgebracht in 's lands kas; eindelijk zal van dit een en ander worden opgemaakt een duidlijk proces verhaal in triplo, van het welk een afschrift zal gezonden worden aan de hoofd-directie van financiën, een afschrift zal verblijven onder den vendu-meester, en een afschrift zal gedeponceerd worden ter secretarie van het gouvernement, of de residentie, tot welke het vendu-kantoor is behoorende.

Art. 22. De boeken, staten en registers door vendu-meesteren te houden, en bijzonder de vendu-rollen, zullen door de Gouverneurs of residenten moeten zijn geparapheerd, en het eerste en laatste vel geteekend; ten aanzien van de vendu-rollen in het bijzonder, zullen de vendu-meesteren, zoo wel als de vendu-schrijver, strikt hebben te achtervolgen, het geen daaromtrent is voorgeschreven bij de 62, 63 en 64ste artikelen van de voorschreven instructie voor het vendu-kantoor te Batavia.

Art. 23. De vendu-afslagers zullen in de uitoefening van hunne bediening zich rigten naar de 94, 95 en 96ste artikelen van dezelfde instructie.

Art. 24. Laatstelijk zullen bij het vendu-kantoor op elke plaats gevolgd worden de overige bepalingen, voorkomende bij de meergemelde instructie voor het vendu-kantoor te Batavia, van den 25sten november 1819, voor zoo verre daar aan bij deze geene andere wijziging gegeven is, of strijdig bevonden zal worden met de tegenwoordige instructie.

Art. 25. De vendu-meesteren zullen eenen horgtocht stellen, waarvan het beloop door de Gouverneurs of residenten plaatselijk zal worden bepaald. De Gouverneurs en residenten, ieder in den zijnen, zullen hebben te zorgen dat deze horgtocht met der daad worde gesteld, voor dat de vendu-meesteren hunne functien zullen hebben aanvaard.

Art. 26. De vendu-meesteren, de vendu-schrijvers en de vendu-afslagers, zullen voor de aanvaarding van hunne bedieningen, in handen van de Gouverneurs of residenten, ter plaatse

alwaar zij zullen zijn aangesteld, afleggen den navolgenden eed:

„Ik belooft en zweer het ambt van (vendu-meester), (vendu-schrijver) of (vendu-afslager) met alle naarstigheid opregtelijk te bedienen, volgens de instructie voor die bediening gearresteerd, of nog te arresteren.”
„Ik verklaar en zweer, dat ik, om den voorschreven post te bekomen, aan niemand, het zij in of buiten het bestuur, iets, onder wat voorwendsel het zijn moge, beloofd of gegeven heb, noch beloven of geven zal.”

Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!

INSTRUCTIE voor de Vendu-kantoren te Samarang en Sourabaja.

Art. 1. De Vendu-kantoren te Samarang en te Sourabaja zullen elk zijn te zamengesteld uit

- Eenen Super-intendent;
- „Vendumeester, die te gelijk kasier zal wezen;
- „Boekhouder en secretaris;
- „Eersten en
- „Tweeden klerk;
- „Vendu-afslager;
- „Looper, en
- „Omroeper.

Art. 2. De verkooppingen zullen altijd door den vendu-meester in tijds moeten aangekondigd worden op zoodanige wijze dat daaraan naar de plaatselijke gelegenheden, de meest mogelijke publiciteit gegeven worde.

Art. 3. Om eenen afzonderlijken dag tot het houden van verkoop te erlangen, zal het minimum der waarde van de te verkoopen goederen moeten bedragen eene somme, te Samarang, van vijf honderd en te Sourabaja, van drie honderd guldens; ten einde deze bepaling te volgen, zal de super-intendent verplicht zijn van de verkoopers te vragen, en de verkoop te om aan den super-intendent te geven, een declaratoir, houdende in eene som, de waarde der te verkoopen goederen.

Art. 4. Oorlogs-behoefsten zullen niet mogen worden verkocht, dan met speciale permissie van den resident der plaats, alwaar de verkoop gehouden wordt.

Art. 5. Bij aldien eenige goederen verkocht staan te worden buiten het gewoon credit, zoo zal daarvan bij onroeping te gelijk met de aankondiging der vendutie, worden kennis gegeven, terwijl zulks almede bij de verkoop-conditien zal worden bekend gesteld.

Art. 6. De vendu-meester zal, zoo wel in die kwaliteit als in die van kasier, zorgen, om tot gerief van de ingezetenen of van de genen die met het vendu-kantoor, iets hebben uit te staan, het vendu-kantoor op bepaalde tijden steeds open te houden. De vaste dagen en uren daartoe zullen door den resident worden bepaald, naar gelang van de plaatselijke omstandigheden, en openbaar worden bekend gemaakt.

Art. 7. De administratie van het vendu-kantoor in het algemeen zal berusten bij den super-intendent, den vendu-meester en den boekhouder en secretaris gezamenlijk.

Art. 8. De vendumeester is verantwoordelijk voor de uitstaande crediten van het kantoor, voor zoo verre hij niet geobserveerd zal hebben, de bepalingen ten aanzien van het geven van credit gemaakt.

Art. 9. De groote kas berust op het vendu-kantoor en het beheer daarvan is toevertrouwd aan den super-intendent en den vendu-meester welke ieder daarvan eenen onderscheidenen sleutel onder hunne bewaring zullen hebben, en daarvoor zoo te zamen als afzonderlijk aansprakelijk zijn. Geene overstortingen, in, of ligtingen uit de groote kas, zullen mogen geschieden, dan op een besluit van het kantoor in het bijzijn van de beide sleutelhouders; betalingen van belang zullen op zaterdag bij de als dan te houden comparitie geschieden. In de kas zelve zal het origineel groot-kas boek berusten, hetwelk bij iedere opening der kas afgesloten, en door den super-intendent en den vendu-meester geteekend zal worden.

Art. 10. De kleine kas zal op het vendu-kantoor onder berusting van den vendu-meester, in zijne kwaliteit van kasier, en hij voor de zelve alleen verantwoordelijk zijn. Alle ontvangsten zullen door hem gedaan worden tegen afgifte van kwitantien, welke door den boekhouder moeten zijn geregistreerd en geteekend. Geene uitgaven mogen gedaan worden, dan op een besluit van het vendu-kantoor, welke besluiten door den super-intendent geveerd en door den boekhouder geregistreerd moeten worden, alvorens de betaling gevolg moge nemen.

Art. 11. De super-intendent zal in de uitoefening van dit zijn ambt zich regelen naar het gene is voorgeschreven bij de 51, 52, 53, 54 en 55ste artikelen van de instructie voor het vendu-kantoor te Batavia gearresteerd bij resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 25sten november 1819 no. 7.

Art. 12. Bij ziekte of afwezig van den ven-

du-meester, zal dezelve als zoodanig worden vervangen door den boekhouder en secretaris.

Art. 13. De vendu-meester zal tevens bekleeden het ambt van kasier. Hij zal zorgen beide deze kwaliteiten niet te confunderen, maar zoo veel mogelijk uit elkanderen te houden.

Art. 14. Hij zal in zijne kwaliteit van vendu-meester, en in die van kasier, strikt achtervolgen, en gehouden zijn aan de bepalingen, voorkomende bij de artikelen 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68 en 69, mitsgaders bij de artikelen 82, 83 en 84 van de voorschreven instructie voor het vendu-kantoor te Batavia.

Art. 15. De vendu-meester en kasier zal in beide die kwaliteiten eene borgtocht stellen tot zoodanig bedragen als op voordragt van den resident door middel van de hoofd-directie van financiën, door het gouvernement nader zal worden bepaald.

Art. 16. De boekhouder en secretaris zal gehouden zijn zich te gedragen naar, en op te volgen de 72, 73, 74, 75, 76, 77, 79 en 80ste artikelen van de meergemelde instructie voor het vendu-kantoor te Batavia.

Art. 17. De eerste klerk van het vendu-kantoor zal de functien van vendu-schrijver uitoefenen. Hij zal als zoodanig hebben na te komen de 88, 89, 90 en 91ste artikelen van de voorschreven instructie.

Art. 18. De vendu-afslager zal als zoodanig de 94, 95, 96 en 97ste artikelen van dezelfde instructie hebben op te volgen.

Art. 19. Laatstelijk zullen alle de beambten van het vendu-kantoor opvolgen en nakomen alle de overige bepalingen, voorkomende bij de meergemelde instructie voor het vendu-kantoor te Batavia, van den 25sten november 1819; voor zoo verre daar aan bij deze geene andere wijziging gegeven is, of strijdig bevonden zal worden met de tegenwoordige instructie.

Art. 20. De super-intendent, de vendumeester en kasier, mitsgaders de boekhouder en secretaris, de eerste klerk en de vendu-afslager zullen voor de aanvaarding van hunne bedieningen in handen van den resident afleggen den eed hieronder, voor elk van hen beraamd:

Eed voor den Super-Intendent.

Ik belooft en zweer den mij aanbetrouwd post van super-intendent van het vendu-kantoor te (Samarang) (Sourabaja), met al mijn vermogen, overeenkomstig de instructien reeds vastgesteld of nog vast te stellen, getrouw en leverig te zullen waarnemen; dat ik het belang van het Gouvernement en dat van particulieren naarstiglijk zal gadeslaan en behartigen, en niet gedooogen dat door eenig lid van het vendu-kantoor van de gegeven instructien worde afgeweken, om lief of leed, vriend- of vijandschap, gunst of afgunst of om eenigerhande reden of oorzaak.

Ik verklaar en zweer, dat ik, om den voorschreven post te bekomen, aan niemand, het zij in of buiten het bestuur, iets, onder wat voorwendsel het zijn moge, beloofd of gegeven heb, noch beloven of geven zal.

„Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig.”

Eed voor den Vendu meester en Kasier.

Ik belooft en zweer, dat ik op de vendutien, die door mij als vendu-meester zullen gehouden worden, met al mijn vermogen trachten zal, de goederen te verkoopen tegen de hoogste prijzen.

Dat ik, den mij aanbetrouwd post als kasier van het vendu-kantoor, met lever en naarstigheid zal waarnemen; dat ik alle ontvangsten en uitgaven nauwkeurig zal aantekenen en te boek stellen, en dat ik voorts in het geen mijn ambt, zoo wel van vendu-meester als van kasier aangat, mij opregt, onpartijdig en getrouw gedragen zal, overeenkomstig de instructien mij reeds gegeven of nog te geven, zonder daarvan af te wijken, om lief of leed, vriend- of vijandschap, gunst of afgunst of om eenigerhande reden of oorzaak.

Ik verklaar en zweer, dat ik, om den post van vendu-meester en kasier te bekomen, aan niemand, het zij in, of buiten het bestuur, iets, onder wat voorwendsel het zijn moge, beloofd of gegeven heb, noch beloven of geven zal.

„Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig.”

Eed voor den Boekhouder en Secretaris.

Ik belooft en zweer den mij aanbetrouwd post als boekhouder en secretaris van het vendu-kantoor, met lever en naarstigheid te zullen waarnemen, dat ik geene posten boeken of afschrijven zal, dan die welke behooren geboekt of afgeschreven te worden, dat ik overigens mij gedragen zal, als een getrouw boekhouder betaamt, overeenkomstig de instructien reeds gegeven of nog te geven, dat ik getrouw zal te boek stellen het geen in de bijeenkomsten bij het vendu-kantoor is besloten, en de afgifte van alle papieren conform zal doen zijn aan de registers en boeken.

Ik verklaar en zweer, dat ik, om den voor-

schreven post te bekomen aan niemand, het zij in of buiten het bestuur, iets, onder wat voorwendfel het zijn moge, beloofd of gegeven heb, noch beloven of geven zal.

„Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig.“

Eed voor den eersten klerk als vendu-schrijver.

Ik beloof en zweer, dat ik de instructie voor den vendu-schrijver beraamd of nog te beraamen, mitsgaders de bevelen van den super-intendent en van den vendu-meester strijdtelijk zal nakomen en achtervolgen, en voorts mij gedragen als een getrouw eerste klerk en vendu-schrijver toestaat en betaamt.

Ik verklaar en zweer, dat ik, om den voorschreven post te bekomen, aan niemand, het zij in of buiten het bestuur, iets, onder wat voorwendfel het zijn moge, beloofd of gegeven heb, noch beloven of geven zal.

„Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig.“

Eed voor den vendu-aflager.

Ik beloof en zweer, dat ik de instructie voor den aflager bij het vendu-kantoor gemaakt of nog te maken, mitsgaders de bevelen van den super-intendent en van den vendu-meester strijdtelijk zal nakomen en achtervolgen, en voorts mij gedragen als een getrouw aflager toestaat en betaamt.

Ik verklaar en zweer, dat ik, om den voorschreven post te bekomen, aan niemand, het zij in of buiten het bestuur, iets, onder wat voorwendfel het zijn moge, beloofd of gegeven heb, noch beloven of geven zal.

„Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig.“

Batavia, den 10den juli 1822.

De Algemeene Secretaris,
P. MERKUS.

BENOEMINGEN.

CIVIEL.

Tot gouverneur der Moluksche eilanden, Mr. P. Merkus, laatst algemeene secretaris.

Tot algemeenen secretaris, Mr. G. T. Blom, laatst lid in het hoog gerechtshof van Nederlandsch Indië.

Tot resident van Samarang, de inspecteur van financiën J. Doms, laatst met de waarneming dier residentie belast.

Tot resident van Bima, de honorabel ontslagen 1ste luitenant van het 18de regiment infanterie G. Crull.

Tot tweeden kommissie ter algemeene secretarie H. van Riick de Groot, thans buitengewoon geëmploteerde.

Tot klerken van de 1ste klasse bij dezelve secretarie, P. van Rees, thans tweede klerk, en J. J. van Holst en W. H. A. Thilo, thans buitengewone geëmploteerden.

Tot klerk der tweede klasse, H. P. Barkmeijer, thans derde klerk.

Tot tweede kommissie bij de algemeene boekhouding, de 1ste klerken R. Bloem en G. Hoeven.

Tot eersten kommissie bij den inspecteur van financiën in de oostelijke afdeling, de tweede kommissie F. Boofs.

Tot notaris te Samarang, L. Stijhoff van Kerckel, laatst procureur te Sourabaja.

ZEE-TIJDINGEN.

Schepen Straat-Sunda doorgezeild.

Ingezeild.

Juli 11—Z. M. korvet *Komeet*, P. Pieterfen, van Texel den 4den januari, naar Batavia.

Uitgezeild.

Juli 1—Schip *Alexander*, M. Marcusfen, van Batavia den 28sten juni, naar Amsterdam, passagiers, mevrouw Duran en 37 gepasporteerde militairen.

Juli 4—Eng. schip *Soutworth*, D. Sampson, van Batavia den 3den juli, naar Port Jackson, passagier, den heer Hall.

Juli 5—Schip *Margaretha*, W. Sumpson, van Batavia den 4den juli, naar Antwerpen.

Juli 6—Amerik. schip *Bengal*, J. Moviatij, van Samarang den 3den juli, naar Calcutta.

Juli 11—Eng. schip *Palmira*, J. Lamb, van Batavia den 9den juli, naar London.

BATAVIA.

Aangekomen.]

Juli 5—Schip *Concordia*, J. Nobel, van Samarang den 1sten juli 1822; passagiers, luitenant kolonel G. Holgard en vrouw, kapitein Seppel en vrouw, 21 koppen gepasporteerde militairen, de heeren Heksher en S. Victor.—Fransche schip *Les Quatre Freres*, P. Gicquel des Touches, van St. Malo den 30sten januari; passagier, de heer N. de Sawedra.—Amerik. brik *Homer*, W. Foster, van Salem den 10den maart.

Juli 6—brik *Goanlie*, Lim Khoksiang, van Rembang den 20sten juni.

Juli 7—brik *Fannij*, Oef 1-lantjen, van Amboina den 21sten februari.—brik *De Goede Hoop*, Alie, van Cheribon den 4den juli.

Juli 8—brik *Japara*, Tio Hinko, van Tagal den 3den juli.

Juli 9—Schip *Cornelia Henrica*, Jan Sijpkens f. z., van Amsterdam den 31sten december 1821; passagiers, de heeren A. de Wilde en familie, Stoelman en broeder, J. A. A. Boogaard, H. Hornhoff, en 60 jongens voor de koloniale marine.—brik *De Hendrik*, H. Deelken, van Pekalongan den 3den juli 1822; passagier, de heer C. H. Bach.—Amerik. brik *Java*, W. H. Neal, van Antwerpen den 8sten maart.

Juli 10—Schip *Pekin*, R. Sijmons, van Pekalongan den 3den juli.—Schip *Diana*, A. Carbon, van Samarang den 4den juli; passagiers, de heeren H. van Hecke en Helderfen.

Vertrokken.

Juli 6—Z. M. roei-kanonneer-boat No. 7, kadet B. Smit, naar Bank.—brik *Delora*, J. Ternatus, naar Tagal.—goerab *Semoet*, Mintik, naar dito.

Juli 7—Z. M. schoener *Calijps*, 1ste luitenant A. Sönderman, koersstellende om de oost.—Schip *Emile*, J. Ross, naar Sourabaja, met Z. M. troepen.—Schip *Race Horse*, G. Ingram, naar dito; passagiers, de heeren J. A. Fomm, F. W. Godt, A. Meis, mevrouw Tisfor en 3 kinderen.—Amerik. schip *Canton*, J. Haskell, over America naar Nederland.

Juli 9—Eng. schip *Palmira*, J. Lamb, naar London; passagier, de heer A. Morgan.—Schip *Arinus Marinus*, J. Hahn, naar Borneo, met Z. M. troepen en de heer W. F. Lunel.—Schip *De Drie Gezusters*, M. Azon Jacometti, naar dito, met Z. M. troepen.—brik *Geertruida*, R. de Voss, naar Samarang; passagier, de heer L. Hertog.

Juli 11—Schip *Diana*, A. Carbon, naar Brugge.—Z. M. schoener *Castor*, 1ste luitenant A. Kraaij, naar Borneo; passagiers, de ambtenaren Goldman en Gronovius.

Juli 12—Schip *De Nieuwe Zeelust*, J. Crasius, naar Tjassem; passagier, de heer W. van Leunen.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. wacht-schip *Tromp*; brik *Strene*; korvet *Zeepaard*; schepen *Baronesse van der Capellen*, *Cornelia*, *Fannij*, *Mercurij*, *De Jonge Pieter*, *Christina Bernardina*, *Concordia*, *Helena Christina*, *Magellan*, *Fattal Carim*, *Jacoba*, *Recoverij*, *Concordia*, *Cornelia Henrica*, *Pekin*, brikken *Zwaluwe*, *Jeannette*, *Sea Horse*, *De Jonge Jacobus*, *Hing-thaij*, *Ingsoen*, *Francina*, *Joana*, *Nooit Gedacht*, *Susanna Barbera*, *Gendra*, *Goanlie*, *Fannij*, *De Goede Hoop*, *Japara*, *De Hendrik*, schoeners *Hocklie*, *Duckling*, *De Jonge Nicolaas*, *Pamalang*, *Haphin*.—Eng. schepen *Neptune*, *Elizabeth*.—Fransche schepen *Le Courier des Isles du Vent*, *Le Mercure*, *Les Quatre Freres*; schoener *St. Jean*.—Zweedsch schip *Fortuna*.—Spaansche brik *Amador*.—Portugeesch schip *Conceicao*; brik *Asumpcao*.—Amerik. schepen *Marmion*, *Alexander*; brikken *Homer*, *Java*.—Chinesche jonken *Wankang*, *Hokgoan*, *Hongsoenling*, *Hok-thaij*.

SAMARANG.

Aangekomen.

Juli 2—Schip *Magbar*, J. G. Klein, van Tagal.—Schoener *Alligator*, D. McLennan, van Banda; passagier, majoor Tenhaaf.

Juli 3—Z. M. korvet *Dolfijn*, N. P. Blommendal, van Batavia.

Vertrokken.

Juni 29—Schip *Gombora*, W. Morling, naar Pamanoean en Batavia.—Amerik. schip *Bramin*, S. Whitney, naar America en Nederland.—Schoener *Molucco*, T. S. Perrij, naar Sourabaja.

Juli 1—Schip *Concordia*, J. Nobel, naar Rotterdam; luitenant kolonel J. Holgard en vrouw, gepensioneerde kapitein J. Seppel en vrouw, de heeren M. Hecksher, C. Victor en 21 koppen gepasporteerde militairen.

Juli 2—Amerik. schip *Bengal*, F. Moriartij, naar Calcutta.—Chinesche brik *Fannij*, Tjiook Tjientjoen, naar Batavia.

Juli 3—brik *Aglaija*, S. Martens, naar Pekalongan; passagier, de heer Nolte.—Chinesche schoener *De Hoop*, Tje Tjajung, naar Sambas.

Juli 4—Schip *Diana*, A. Carbon, naar Brugge.

Juli 5—Sloop *Hermine*, B. Mongin, naar Batavia.—Chinesche brik *Wanhien*, Tio Tjokko, naar Cheribon en Batavia.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. kanonneer-boat No. 16; schepen *De Vrouw Catharina Elizabeth*, *De Vrouw Helena*, *Aurora*, *Java*; brikken *Johanna Hubertina*; schoener *Eliza*.—Amerik. brikken *Naiad*, *Marij*.—Arab. brikken *Fattaholkair*, *Mangasorie*, *Laidie Pontiana*; sloop *Cheribon*.—Maleische schoener *Remantjiet*; sala sala *Boejang Slamet*, *Sirie Tanjong*.—Chinesche brikken *Sandhang*, *Pieterella*; sloop *Haphin*.

SOURABAJA.

Aangekomen.

Juni 29—Schip *Fortitudo*, S. Lieves, van Samarang den 24sten juni, passagiers, kapitein luitenant ter zee J. M. Pool en familie, gouvernements ambtenaren, en Z. M. troepen.—Z. M. korvet *Courier*, 1ste luitenant J. Stolze, van Amboina den 14den juni; passagier, de heer L. Nauboin.

Juni 30—Z. M. schoener *Pollux*, 2de luitenant Dahl, van Bezoekie den 28sten juni.

Juli 1—Schip *Marie Osman*, Sariet Kasiem Bin Alie Bargaba, van Batavia den 15den mei.

Juli 3—Schoener *Cecilia*, L. Baretto, van Bezoeki den 29sten juni.

Juli 5—Schoener *Sophia*, R. Mackie, van Paslonrouang den 3den juli.—Schoener *Dasar*, Mochamat Kasim, van Kottaringin den 21sten mei.

Vertrokken.

Juli 1—Z. M. roei-kanonneer-boat No. 11, E. A. Ebeling, koersstellende om de west.

Juli 4—Zr. Ms. schoener *Pollux*, zwaard-kanonneer-boat No. 17, 2de luitenant Dahl en 2de luitenant Lutkens, beide koersstellende om de west.—Schip *Marzoek*, Sech Achmat, naar Batavia; passagier, mejufvrouw Dorothea Jaman.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *van der Werff*; brik *Orestes*; korvetten *Venus*, *De Zwaluw*, *Courier*; schepen *Thomas Wilson*, *Henriette Elizabeth*, *Boeroong*, *Hapsoen*, *Celia*, *Abdul Karim*, *Johanna Frederika*, *Johanna Elizabeth*, *Marij*, *De Vrouw Maria*, *Star*, *Fortitudo*, *Marie Osman*, *Kumbang Jatie*; brikken *Amazoon*, *Constantia*, *Tapij*, *Anna Maria*, *Maria*, *Francina*, *Aurora*, *Harriet*, *Adisistentie*, *Sambas*, *Wilhelmina*; schoeners *Larodeste*, *Frederika*, *Cecilia*, *Dasar*; kotters *De Goede Hoop*, *Gemboljojo*; wankang *Hokkien*.—Eng. schip *Mary*.—Amerik. schepen *United States*, *Margareth*, *Potomar*.

BATAVIA, den 12den Juli.

Het is ons een bijzonder genoegen te kunnen melden, dat de, op den 19den juni l.l., aangevangene werken tot verlenging der zeehoofden, van deze stad, met den meesten iever en kracht, worden voortgezet.

Deze onderneming verdragd door den noodlottigen invloed van de *Cholera Morbus*, en, vroeger, door gebrek aan de vereischte houtwerken en verdere bouwstoffen, als mede van de benoodigde werklieden, is een gevolg van een, in den jare 1819, door het Gouvernement gearresteerd ontwerp, tot het uitgraven van een kanaal in de bank voor den ingang der Batavia'sche rivier, en tot het verlengen der zee-hoofden, ten einde de te verkrijgen diepte te bewaren; waardoor de belemmeringen, welke het bestaan en steeds toenemen der bank aan handel en scheepvaart veroorzaakt, zoo veel mogelijk zullen worden uit den weg geruimd.

De gunstigste vooruitzichten doen zich thans op, voor den onafgebroken en krachtadigen voortgang van dit belangrijk werk, daar thans reeds niet alleen de materialen tot de eindelijke voltooiing beschikbaar, maar op de plaats zelve aanwezig zijn, en de Inlandsche en Chinesche werklieden, onder de leiding van het hoofd van het departement van den waterstaat, (van wiens ondervinding en kunde wij reeds deugdelijke blijken hebben,) dagelijks geschikt worden tot eene soort van arbeid, welke hun geheel vreemd was, en in welke derzelver vordering waarlijk opmerking verdient.

De voltooiing van het werk wordt tegen het einde des aanstaanden jaars te gemoet gezien, en men mag hopen en vertrouwen, dat, tot vermeerdering van den bloei van Java's handel betrekkingen, hetzelfde van allen verdere tegenwoordig, moge bewaard blijven.

Uit eene bij ons ontvangene scheeps-lijst, deelen wij de volgende berichten mede:

Te Tessel binnengevallen, de schepen *Jan en Cornelis*, kapitein *Duij*, den 16den februari; *Onderneming*, kapitein *Lels*, den 20sten februari; *Nordlok*, kapitein *Breukemeijer*, den 15den februari. Te Helvoet, *Anna*, kapitein *Stolte*, den 17den februari. Te Antwerpen, *Auguste*, kapitein *Besemer*, den 15den januari; *Coromandel*, kapitein *Osgood*, den 30sten januari.

Voorts worden daarbij bevestigd de treurige tijdingen van het zinken van de *Elizabeth Johanna*, kapitein *Lucas*, op de hoogte van Port-Isaak, bij Paditon in Engeland, den 8sten februari; en van het vergaan van het Amerikaansch schip *Voltaire*, kapitein *Smith*, bij Tessel, op den 25sten februari l.l.; zijnde de menschen, welke zich aan boord van die beide schepen bevonden, op uitzondering van drie matrozen van de *Elizabeth Johanna*, allen gered.

DUITSCHLAND.

WEENEN, den 16den december.

Tot hiertoe had zich de Oostenrijksche opmerker weinig over de Spaansche zaken uitgesproken, doch onlangs een zeer uitgebreid artikel medegedeeld hebbende uit het Spaansch dagblad *Imparcial* maakt dezelve daarop de volgende bedenkingen:

1. „De tegenwoordige toestand van Spanje, hoe ongelukkig, hoe schrikbarend die ook zij, schijnt echter slechts de voorlooper te zijn van een grooter onheil, het welk onder het een of ander uitzigt, en mischien binnen zeer weinig tijd, op dit land, het welk tot in dezelfde yer-

borgenste gedeelten verscheurd is, zal nederkomen. De hoofden en de voorstanders van *radicale* hervorming in de hoofdstad, koesteren de hoop om derzelver bloedigen standaard, midden in eenen grooten volks-opstand op te regten, alles om te brengen het welk hunne voornemens niet dienstig zal zijn, den Troon, het Gouvernement en waarschijnlijk ook de tegenwoordige al te gematigde Cortes, omver te werpen, en eene zuivere volks-regering in te voeren met eenen president aan het hoofd, of ten minste met de schaduw van eenen Koning hunner keuze. Van eenen anderen kant willen de Provinciën, die ten minste, waarin de omwentelings-geest ten hoogsten toppunt gestegen is, niet langer de beheersching van de hoofdstad dulden, noch gehoorzaam zijn het zij aan den Koning, aan de Ministers, aan de Cortes, het zij zelfs aan de Volksmenners en Opperhoofden van Madrid. Aldaar strekt alles heen tot de verdeeldheid en tot de onafhankelijkheid der leden van de aloude monarchie. Elke stad wil zich zelfs regeren, en Spanje zou, volgens de vrij openlijke uitgedrukte wensch van *Kadix* en eenige andere plaatsen, eene vereeniging vormen van kleine onafhankelijke republieken. Indien dat ontwerp, het welk in den tegenwoordigen staat van zaken niet verwonderlijk moet voorkomen, al was het slechts gedeeltelijk, ten uitvoer kwam, zou het onvermijdelijk gevolg daarvan een burger-oorlog zijn, van welken het onmogelijk ware den afloop te bepalen. Edoch, indien dit ontwerp mislukt door de pogingen van de centrale magt, op welke men niet al te veel staat moet maken, uit hooide der verdeeldheid welke tusschen de militaire gezagvoerders plaats grijpt, eene verdeeldheid die niet minder groot is dan in de andere classen, is het even min onmogelijk, dat de straat uit zijne beslommerende getuheid kan geraken, in welke geene der partijen sterk genoeg is om de andere omver te werpen, of slechts onzijdig te maken zonder een grooten rampspoed, die verscheide anderen na zich zoude slepen. Het is klaarblijkelijk dat de partijen eenen rampspoed als onvermijdelijk, en zelfs als zeer nabij beschouwen. *De Echo de Padilla*, de voornaamste tolk van de *radicale* tactie, verzekerd zelfs dat de omwenteling, dat is, de omverwerping van de tegenwoordige constitutie, op zijn langst binnen den tijd van eene maand moet plaats grijpen."

ters van het land; en deze, overeenkomstig hunne eeuwige natuur, zich in factien en onder-factien verdeelende, kunnen niet nalaten zich wederkeriglijk te bestrijden, en ten onder te brengen, tot dat de laatste en beklagelijke scheidsman van hunne verschillen, de zegewerende magt, te voorschijn komt en over het lot des Rijks beslist.

4. „Nog moet men opmerken wat in dat artikel gezegd wordt van den toenemenden invloed der volks-sociëteiten, welke onder de namen *Communeros*, *Carbonarie*, enz. overal ingerigt zijn geworden, en hoe een gedeelte van het leger, door die zamenzweersders bestuurd, zich het werktuig maakt van deszelfs strafwaardigste schennisen; zoodanig juist was de staat van zaken in het Koninkrijk Napels, toen de verbondene Souvereinen het besluit namen om een einde te maken aan de pogingen van het monster, terwijl de apostelen der omwenteling niet ophielden door gansch Europa te schreeuwen tegen de onderdrukking welke de herbaring der vrijheid tegentond.”

BERLIJN, den 15den December.

ZATURDAG, den 13den JULI, 1822.

(Vervolg der Courant.)

me gronden gevestigd was; eenen toestand, aan welken hij, door het weigeren van alle krediet, een einde wilde maken. De heer de *Villèle* heeft den spreker beantwoord en gezegd, alle deze beschuldigingen bij de behandeling van het budget te zullen bestrijden, maar voor als nog te kunnen verklaren, dat de Ministers den constitutionelen weg getrouw zouden bewandelen en toonen eerbied te hebben voor de instellingen van de grondwet; welke verklaring niet weinig beweging veroorzaakte en naar het schen door de Liberalen voor geen en goeden munt werd opgenomen.

De kamer heeft weder eenen der voornaamste Anti-liberalen, den heer *De la Bourdonnaye*, als vice-president benoemd, in plaats van den heer de *Villèle*.

Meden heeft men ter beurze berigt gekregen van het failliet van een der *Agens-de-change*, ten bedrage van 1,600.000 franken. Deze tijding schijnt aanleiding te hebben gegeven tot eene aanmerkelijke daling in de prijzen der fondsen. In hoe verre die daling alleen aan de gemelde omstandigheid moet toegeschreven worden, zal de tijd leeren, doch men twijfelt niet, of de kapitalisten, welke deel hebben genomen in de negotiatie van 12 millioenen renten, onder het Ministerie van den heer *Roy* ondernomen, zullen, vereenigd met het gouvernement, niets verzuimen, wat strekken kan, om de prijzen te ondersteunen.

MENGELINGEN.

(Vervolg van ons no. 27.)

Als nu overgaande tot het geen ik ten aanzien van hunnen godsdienst heb kunnen waarnemen, zal ik mij bij eenige weinige bijzonderheden moeten bepalen.

Ik heb reeds vroeger de redenen aangewezen, welke het zóó ten uiterste moeilijk maken zich een duidelijk begrip te vormen van den godsdienst eens volksstams, bij welken, gelijk bij de *Baduis*, de priesterstand en het priestertijl aanzien door zekere omstandigheden in groot verval geraakt is. Dit echter niet alleen belemmerde mij aanmerkelijk in mijne nasporingen te dezen opzigt, maar ook voornamelijk hunne bijzondere, mischien oorspronkelijke uitpraak van de Sunda-taal, die het onzen wegwijzer, eenen sub-demang (onder-districts-hoofd), welke door vroegeren omgang hun dialect enigzins had leeren kennen, dikwijls moeilijk maakte hunne antwoorden met de vereischte nauwkeurigheid in het Maleisch over te brengen. (a)

Zoo veel is mij intusschen gebleken, dat onze *Baduis* vele bijzonderheden van de mythologie hunner vaderen bewaard hebben. Deze echter staan in verband met oude geschiedenissen, omtrent welke geene, of althans zeer weinige, schriftelijke overblijfselen ons eenige opheldering verschaffen; terwijl ook de overleveringen en volksverhalen voor den vreemdeling onverstaaenbaar en onzamenhangend zijn.

Het hoofdbegrip van het godsdienstig geloof der *Baduis* is dat een enig onzichtbaar wezen alles met onbegrijpelijke wijsheid en onbepaalde goedheid geschapen heeft en onderhoudt; dat zij echter, in betrekking tot dien verheven geest, veel te nietig zijn, dan dat zij hunne bedden onmiddellijk tot denzelfden zouden mogen opzenden. *Batara* (b) *Bima* is de magtige beschermers en middelaar, aan wien, zoo als ook aan eenige andere heiligen, zij hunne gebeden richten, om bij dat altoode wezen de vervulling hunner wenschen te erlangen, bij welke gebeden zij gewoon zijn rijst enz. te offeren. Zij mogen noch het opperwezen, noch hunnen voornamen middelaar *Batara Bima* door eenig beeld zinnelijk voorstellen, terwijl zij daarentegen aan vele andere heiligen, aan welke door hen een bijzondere invloed op hun lot wordt toegekend, in steenen beelden langs de oevers van den Tjoe-djong hunne hulpe hebben toegebracht.

Deze laatste heiligen worden door hen zonder onderscheid *Sangijang* genoemd, een wereldlijke titel of eernaam die zoo veel als *magtig heer* schijnt te beteekenen. (Men moet derhalve hunnen heiligen *Sangijang Batara Goeroe* niet verwisselen met *Batara Goeroe*, onder welke benaming de God *Siva* (c) hier en daar in de Javaansche geschiedenissen voorkomt.) Deze *Sangijang's* waren oudtijds waarschijnlijk volksleeraars, die, onwrikbaar in de overtuiging van hun geloof, van die overtuiging door de veredeling van hun karakter en de verbetering hunner zeden blijken gaven, en lange dien weg de algemeene achting en bewondering verwierven; het waren wijzen die den volke de onsterfelijkheid der ziele predikten, een leerstuk waarvan het geloof tot op den huidigen dag in volle kracht onder de *Baduis* is blijven voortduren.

De grafsteden dier heiligen boezemden den nakomeling eenen diepen eerbied in. Hier vereenigden zich de *Baduische* vlugtelingen, om de lessen en beloften van die volksleeraars te herdenken; hier zwoeren zij derzelver voetspoor te volgen, en de goede zeden ongeschonden te bewaren, en zoo werden deze graven allengskens de grondveste van hun geloof, en tevens het altaar hunner godheid.

Den 17den van de maand *Kalima* begeben de *Baduis* zich derwaarts. Die dag is hun bijzonder heilig tot het verrigten hunner gebeden, en zij gelooven dat de offers, welke zij als dan aan de schimmen hunner vaderen brengen, meer dan op andere tijden willekeurig zijn. Terwijl veertig uitverkorenen de grafsteden naderen, hunne offers van rijst, padie, vruchten en visch op dezelve nederleggen, en daarna met in ige aandacht het opperwezen, door tuschenkomst van hunne middelaars, om bijstand en verhooring van hunne kinderlijke gebeden smeeken, zenden de jongere *Baduis*, aan welke het nog niet vergund is hunne vaderen naar de geheiligde oorden te volgen, almede hunne gebeden op aan *Batara Bima*, met welk oogmerk zij zich in eenen pondok, die niet verre van daar aan den westelijken oever van den Tjoe-djong, tegen over de graven, opgeflagen is, vereenigd hebben.

De maand *Kapitee* wordt almede voor gelukkig gehouden, en de eerste maand *Kasa*, benevens de drie eerste dagen van de twee volgende maanden, zijn de tijd hunner vasten, die van zons op- tot zons ondergang duren. Hunne lijken mogen niet op de bovengemelde plaats aan den Tjoe-djong worden begraven; dezelve worden met het hoofd westwaarts en de voeten oostwaarts in de aarde gelegd. De plegtigheden, bij hunne begrafenis in gebruik, worden gezegd weinig van die der Mahomedanen te verschillen.

Als eene bijzonderheid mag worden aangemerkt, dat de befulding van beide geslachten hier eene wet is, waaruit men mischien met eenigen grond zoude mogen afleiden, dat dezelve reeds voor de vestiging van het Islamismus op Java in gebruik geweest is.

Het verdient al verder opmerking dat alleen de *monogamie*, als meest voor het geluk van den mensch berekend, bij hen geoorloofd is. (d) Otrouw wordt met diepe verachting en verbanning uit hun midden gestraft.

De zachtheid hunner zedeleer is voornamelijk ook zichtbaar in hunne liefde en hun medelijden jegens hunne huisdieren, waartoe hoofdzakelijk koeijen, buffels, varkens, geiten en eenden behooren. Geen dezer dieren mogen zij dooden, noch van derzelver vleesch eten, met uitzondering van dat van buffels, mits die niet door henzen lven geslagt zijn. Ook het gebruik van het vleesch van rhinocerosen en van wilde koeijen is hun geoorloofd. Al wat hun verboden is noemen zij *boesjoet*; hiertoe behoort ook de tabak en de gember bij het gebruiken van srie of betel.

(c) *Siva* komt mede voor onder de benamingen van *Mahadeva*, groote god; *Lang N'nanah* de magtigste van allen; *Jagatnata*, de beheerscher der wereld. Zonder twijfel zijn de secten van *Bruda* en *Siva* op Java de meest heerschende geweest; eigenlijk echter zijn zij slechts takken van den godsdienst van *Brama*, die, overal waar dezelve is ingevoerd, zich naar den volksgeest van elk bijzonder land gewijzigd heeft, en ook hier eene eigenaardige *Java-Hindostanische* mythologie heeft doen ontstaan.

(d) Het getal der vrouwen en mannen is natuurlijk bij eenen zoo kleinen volksstam als de *Baduis* tamelijk gelijk. *Polygamie* zoude derhalve bij hen strijdig zijn met het algemeen belang.

Ziedaar dan eenige der zeden en gebruiken van deze afgezonderde volksfamilie, en de hoofdtrekken van haren godsdienst, hoezeer slechts onvolkomen, geschilderd. Doch de stille graven harer vaderen zijn nog door ons onbezocht; nimmer nog heeft de voet van eenigen Europeaan, den loop van den afstromenden Tjoe-djong volgende, die afgelegene oorden betreden. Als verschrikkelijk worden ons door de *Baduis* de *Banjar*, die ons in dit jaargetijde elk oogenblik op onzen weg derwaarts zoude kunnen overvallen, en de steile oevers die wij zouden moeten beklimmen, afgeschilderd; doch mijn vriendelijke gastheer *Spanoghe* en mijn reisgenoot *Kens* gevoelen zich door eene gelijke geestdrikt beziel als ik zelf, en de togt wordt onherroepelijk besloten.

(Het vervolg hierna.)

GOUVERNEMENTS-PROMESSEN.

Aflossing.

DE hoofd-directie van financiën brengt hiermede, zoo veel noodig, ter kennis van de belanghebbenden, dat de GOUVERNEMENTS - PROMESSEN, welke in de maand juli 1821 zijn uitgegeven, in de maand juli 1822, op den vervalldag, met bijbetaling der daarop verschenen renten, bij den algemeenen ontvanger te Batavia zullen worden ingelost, en maakt de houders van PROMESSEN in HET ALGEMEEN indachtig, dat gene renten op dezelve zullen worden geloden, dan tot aan den vervalldag, door de dagteekening van elk derzelven, aangewezen.

Ter ordonnantie van de hoofd-directie van financiën.

De secretaris
DUJVENÉ.

Bekendmaking.

DE Resident van Batavia, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, maakt bij deze bekend, dat op aanstaanden zaterdag den 13ten dezer, te zijnen overstaan, in het lokaal van de Beurs, door Vendu-meesteren publiek aan de meestbiedende zullen worden verkocht:

100 à 120 duizend pond goede versche garioffel-nagelen.

Op zoodanige voorwaarden als ten verkoopdage zullen worden bekend gemaakt.

Batavia, den 10den juli 1822.

De resident voornoemd.

Bij indispositie

De assistent resident,
LANGEWAGEN.

Bekendmaking.

DE Resident van Batavia, maakt bij deze bekend, dat van den 5den augustus aanstaanden tot en met den 19den daaraanvolgende, (zon- en feest-dagen echter hiervan uitgezonderd), een ieder, des begerende, gelegenheid zal worden gegeven, tot het doen iken van in gebruik zijnde ellen, maten en gewigten; zullende het merk van dit loopend half jaar zijn litt. N n°. 5. Hij noodigt mitsdien alle daar bij belanghebbenden, om van deze bepaling gebruik te maken, aangezien na verloop van den 19den augustus eerstkomenden, geene ellen, maten of gewigten ter iking kunnen worden aangeboden.

Batavia, den 13den juli 1822.

De resident voornoemd.

Bij indispositie

De assistent resident,
LANGEWAGEN.

Advertentie.

INGEVOLGE autorisatie, daartoe verleend bij besluit van Zijne Excellentie den heer Secretaris van Staat, Gouver-

(a) Onder anderen wijkt b. v. de benaming der maanden bij hen ganschelijk af van die bij de bergbewoners en overige Javanen in gebruik. Zij noemen dezelve, *Kasa*, *Karo*, *Kateja*, *Koepat*, *Kalima*, *Kanam*, *Kapita*, *Kadalapan*, *Kasfalapan*, *Kare*, *Socloe*, *Hapit lahma*, *Hapit kajoe*. Hunne jaren zijn, even als bij de Mahomedanen, maanden, en de eerste maand *Kasa*, begint altijd met nieuwe maan, b. v. in dit jaar met den 25ten november.

(b) *Batara*, verbasterd van het Hindostanische *avatare*, beteekent zoo veel als de vleesch- of mensch worden (*incarnatie*) van een goddelijk wezen.

neur Generaal over Nederlandsch Indië, van den 25ten juni No. 6, zal de ondergeteekende kolonel directeur der fortificatiën, of, bij deszelfs afwezigheid, de eerst aanwezende ingenieur officier op het bureau van de genie te Weltevrede, op woensdag den 17den juli aanstaande, 's morgens te negen uren publiek uitbe-
steeden:

1. Het afnemen der verdieping en het repareren van het blok officiers woningen en van het militair hospitaal te Weltevrede, op het plan van dat etablissement gemerkt litt: H, mitsgaders het zetten van eenige bijgebouwen aldaar;

2. Het opbouwen van een nieuwe loods in het artillerie-park te Weltevrede;

Alles overeenkomstig de daarvan geapprobeerde plans, welke, met de voorwaarden van aanbesteding, in het Nederlandsch en Chineesch, acht dagen te voren, ter lezing zullen liggen ten kantore van den eerst aanwezenden ingenieur der eerste groote militaire afdeling, terwijl nog bevo-rens, op maandag den 15den juli 's mor- gens te zeven uren, door de officieren van de genie aanwijzing in loco zal wor- den gedaan.

Weltevrede, den 27sten juni 1822.
De kolonel directeur voorn.
J. C. SCHULTZE.

ALZOO de raad van justitie te Batavia, aan den procureur *A. W. N. van Gent*, voor en van wege de defoliate boedelkamer alhier, als administrerende den insolventen boedel van *Petrus Theodorus Couperus*, heeft verleend appointment van citatie bij edicte *ad valvas curia*, op en jegens alle bekende en onbekende pre- tendenten, die eenig regt, actie of pre- tentie op voornoemden boedel vermeenen te hebben.

Zoo is het, dat ik *Carel Willem van der Linden*, eerste deurwaarder en ge- zworen exploitateur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de laatste maal dagvaar alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie ten laste van voorschreven boedel vermeenen te hebben, om op donderdag den 15den augustus 1822, des ochtends te half acht ure precies, ter openbare rolle van welgemelden raad te compareren, dan wel gemagtigen te zenden, ten einde als nog hun regt, actie of pretentie te in- situeren, sub poene, dat aan de non- comparanten, zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd te Ba- tavia, den 11den juli 1822.

De deurw. en gew. expl. voornoemd,
VAN DER LINDEN.

DE insolvente boedels van wijlen *Chris- tiaan Carel de Groot* en *G. van Groll*, aan de defoliate boedelkamer over- gegeven zijnde, zoo wordt, ingevolge pro- visionel reglement, art. 9, elk en een ie- gelijk, die aan dezelve iets verschuldigd is of van dezelve te vorderen heeft, verzocht, om daarvan opgave te doen, binnen den tijd van zes weken van heden af te reke- nen.

Batavia, den 13den juli 1822.

Op last van de defoliate boedelkamer.
De secretaris,
J. G. DE BOOSER.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia pakketten ter verzending van brie- ven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Antwerpen,	Ned. schip <i>Jeannette</i> ,	Roe.
Amsterdam,	idem <i>Christina Bernardina</i> ,	H. H.
	[Zelfstra.	
Göthenburg,	Zweedsch schip <i>Fortuna</i> ,	M.
	[Rumpff.	
Canton,	Amerik. schip <i>Alexander</i> ,	Comarford.
Manilla,	Spaansch schip <i>Awador</i> ,	Carlo.
Macao,	Portugeesche brik <i>Asumpcao</i> ,	L. da En-
	[carnacão.	
BATAVIA,	den 11den juli 1822.	
	De postmeester,	
	C. J. CANTERVISSCHER.	

Post-kantoor te Samarang.

WORDT bij deze aan het publiek be- kend gemaakt, dat de volgende schepen en mindere vaartuigen, in lading leggen om naar Europa en andere havens in Indië te vertrekken.

Naar Nederland --- Hollandsch schip de vrouw Ca-
tharina Elizabeth, J. Ingeman, in den loop
van deze maand.

Rotterdam --- Hollandsch schip Aurora, H. G.
Nanning, in den loop van de maand augustus.

Nederland of Baltimore --- Amerik. brik Mary,
S. P. Child, in den loop van deze maand.

En voorts onderscheidene Inlandsche ge-
tuigde vaartuigen naar Riouw, Malacca,
en verschillende plaatsen op de kust
van Borneo.

Brieven of pakketten kunnen, ter verzen-
ding met bovengemelde schepen en vaartui-
gen, aan het post-kantoor bezorgd worden.

SAMARANG, den 6den juli 1822.
De waarn. d. postmeester,
J. H. SPIERING.

Getrouwd,
FRANS BOOSS, met
HENRIETTA CAROLINA VAN DER HOFF.
Sourabaija, den 23sten juni 1822.

Getrouwd,
H. A. S. BOREL,
met
M. E. VAN LEEUWEN,
wed. Bockmöhl.
Batavia, 30 juni 1822.

Getrouwd,
H. VAN KRAAIJENOORD,
met
LOUISE SAUGAL.
Batavia, den 30sten juni 1822.

Getrouwd,
P. J. STAMMLER,
met
L. A. MACARÉ.
Batavia, 7 juli 1822.

Getrouwd,
J. H. DE VIRIEU,
met
M. J. G. HALBERG.
Batavia, 11 juli 1822.

HEDEN verloor gelukkig van een
dochter, *G. C. Esfer*, geliefde echtgenoot
van *Lodewijk Eigenhuizen*, luitenant ter
zee der eerste klasse.
Sourabaija, 16 juni 1822.

HEDEN verloor voorspoedig van
een welgeschapen zoon, *Alijda Petro-
nella Torenburgh*, geliefde huisvrouw van
J. H. G. VOSMAER.
Sumanap, den 17den juni 1822.

HEDEN morgen verloor van een
zoon, de geliefde echtgenoot van *J. B.
Heijligens*, 1ste uitn. der artillerie.
Sourabaija, 22 juni 1822.

HEDEN morgen verloor voorspoe-
dig van een dochter, de huisvrouw van
C. ROSEMIER.
Sourabaija, den 24sten juni 1822.

HEDEN verloor van een dochter,
vrouwe *C. R. Couperus*, geb. *Cransen*.
COUPERUS.
Weltevrede, 26 juni 1822.

HEDEN verloor zeer voorspoedig
van een zoon, mijne geliefde echtgenoot
A. J. H. Busfingh.
J. A. BOGAARDT.
Sourabaija, den 29sten juni 1822.

HEDEN verloor mijne huisvrouw
van een zoon.
J. HALEWIJN, Mz.
Sourabaija, den 30sten juni 1822.

HEDEN verloor van een dochter,
L. J. T. Borwater, geliefde echtgenoot
van
A. A. ELLINGHUIJSEN.
Batavia, den 3den juli 1822.

HEDEN verloor zeer voorspoedig
van een dochter *A. T. du Tour*, geliefde
huisvrouw van
H. L. BRUJNINGA.
Tianjor, den 7den juli 1822.

HEDEN verloor gelukkig van een
dochter, mijne echtgenoot *Elizabeth de
Man*.
WESTERMANN.
Batavia, 8 juli 1822.

HEDEN morgen te vier ure, ver-
loor zeer voorspoedig van een welgescha-

pen zoon, *Johanna Maria Klopogge*,
geliefde echtgenoot van

ADRIAAN DE NIJS Jr.
Sruiswijk, den 10den juli 1822.

Op den 2den mei, is in zee over-
leden, op zijne reis van Mahasar naar
Banjermassing, de gezagvoerder der brik
WILHELMINA JOSEPH, Bernardus Pipers,
geboren te 's Gravenhage, en laatst woon-
achtig te Sourabaija, in den ouderdom van
circa 50 jaren.

De Resident van Banjermassing,
J. B. BENOIT.

Op den 3den Mei 1822, is te
Amboina overleden, de wel edel gestreng
heer *D. Arnould*, in leven 2de kolonel
en kommandant der troepen in de Moluccos.

Op den 2den juli overleed alhier den heer
C. Schangnuel; wij verzoeken alle de
genen welke iets te vorderen hebben of wel
verschuldigd zijn aan gemelden boedel,
daarvan opgave en betaling te doen, bin-
nen den tijd van twee maanden, aan de
ondergeteekende geassumeerde executeuren
in gemelden boedel. Ook worden de ge-
nen, voor wien de overledenen zich als
borg geïnterponeerd mogt hebben, ver-
zocht, zich van andere te willen voorzien,
JOHS. VAN DEN BROEK,
J. KEIZER.

Batavia, den 13den juli 1822.

Op den 9den juni 1822, is te Ma-
kassar, op het eiland Celebes, zeer voor-
spoedig van een welgeschapen zoon ver-
lost, *A. L. van Stralendorff*, geliefde
huisvrouw van den kapitein, fungerend
onder-inspecteur der militaire administratie,
H. F. F. de Caïmo.

Op heden overleed, in den ouder-
dom van 44 jaren, de heer *Jonathan
Constantijn Anthonijsz*.

Alle die genen welke iets van den over-
ledene te vorderen hebben of wel aan zijn
Ed. schuldig mogten zijn, worden ver-
zocht zulks op te geven, of betaling te
doen, binnen den tijd van twee maanden,
gerekend van heden; ook worden de ge-
nen voor wien de overledene zich als borg
geïnterponeerd mogt hebben, verzocht,
zich tegen dien tijd van andere borgen te
willen voorzien.

De testamentaire executeuren,
J. H. BEER,
N. A. ANTHONIJSZ.

Samarang, den 22sten juni 1822.

Ons jongste zoontje, *Pieter Ge-
rardus*, oud twaalf weken, werd ons he-
den door den dood ontruk.

W. CREVECOEUR,
J. BRUINS.

Weltevrede, den 24sten juni 1822.

Op heden den 25sten juni 1822
overleed alhier te Ceram, de heer *A.
van Muijen*, in leven spijsverzorger bij het
garnizoens hospitaal; wordende alle die ge-
nen welke iets van den overledenen te
vorderen hebben, of verschuldigd zijn, ver-
zocht, binnen zes weken na dato dezes,
daarvan opgave en betaling te doen aan
G. NEUENDORF en
St. NICOLAAS.

Testamentaire executeuren.

Op heden overleed, aan een uitte-
rende ziekte van circa vier maanden, de
heer *J. Kummerle*, in leven koopman al-
hier, nalatende een weduwe met een on-
mondig kind, van welk sterfgeval ik bij
deze, aan deszelfs vrienden en bekenden,
kennis geve.

De testamentaire executeur,
J. G. SWEEBE.

Batavia, den 3den juli 1822.

Den 5den juli 1822, overleed ons
jongste zoontje *Jan Jacob*, in den ou-
derdom van ruim twee jaren.

J. J. LEPS,
J. J. LEPS, geb. *Vogelaar*.

ALLE de genen, welke iets te pretende-
ren hebben of verschuldigd zijn, aan
den nalatenschap van wijlen *J. Kummerle*,
worden verzocht daarvan opgave en beta-
ling te willen doen, binnen den tijd van

drie maanden, gerekend van dato dezès tot ultimo september aanstaande.

De testamentaire executor,
J. G. SWEEBE.

Batavia, den 3den juli 1822.

DE genen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den op den 14den augustus 1821 te Muntok overleden kapitein *Axon*, van het 25ste bataillon infanterie, worden verzocht, binnen eene maand na dato dezès, hiervan opgave te doen aan de ondergeteekende kommisarissen deszelfs boedels.

MILAR, 1ste luit. kwart.-meester.
STAKMAN, 2de luitenant.

Weltevrede, 11 juli 1822.

AL de genen, die iets te vorderen of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den gepensioneerden eersten luitenant der koloniale marine *J. Blokland*, gelieven zich binnen eene maand, gerekend van 15 dezer tot 15 augustus aanstaande, te adreseren aan den Grissieschen burger *J. D. Groos*, zijnde gesubstitueerd door den teekenaar.

J. v. D. DOES, test. execut.
12 juli 1822.

Vendu - advertenties.

Op maandag den 15den juli 1822.

VOOR het negotie-huis van de heeren *van Rijck, Prediger en Co.*, in de binnen Nieuwpoort-straat, van de reeds geannonceerde thee, hammen, boter, kafen, lakens, kasimieren en wat verder te dien dage te voorschijn zal worden gebracht.

Op dinsdag den 16den juli 1822.

VOOR het negotie-huis van de heeren *Westermann, de Nijs en Co.*, aan de Groote Rivier, van hammen, kafen, haring, kandij-suiker, thee, dames schoenen, glas-werk, fijne wijnen, papier, sigaren, sakij in balies, schutels, grijs-linnen, pajongs, japans lakwerk, miso en vruchten, alsmede eenige paarden.

Op woensdag den 17den juli 1822.

VOOR het negotie-huis van den heer *D. Boss*, aan de Groote Rivier, van boter, hammen, pekeworst, tuinboontjes, feltzer-water, loodwit, dames-shawls, hollandsche mans schoenen, zwart kasimier, een donderbuis met springend bajonet, een paar holster-pistolen, jagers bukzen, pistool-vuurslagen, sabels en sabelkoppels en andere goederen meer.

Op donderdag den 18den juli 1822.

VOOR het huis van den heer *J. Doornik*, te Goenong-saharie, van fraaie meubelen, glas-werken, rijktuigen, paarden, alsmede slaven, en twee fraaie forto-piano's.

Op vrijdag den 19den juli 1822.

VOOR het huis van den heer *P. F. Nicolaas*, staande nabij het armhuis op de Spinhuis-gragt, van een partij brillianten, juweelen, goud- en zilver-werken, gemaakte kleedren, wagens etc.

Op zaterdag den 20sten juli 1822.

TEN bijwezen van den eerste deurwaarder en gezworen exploitateur bij den raad van justitie te Batavia, voor de woning van den heer *F. Wasch*, te Weltevrede, van bij executie achterhaalde goederen, toebehoorende de wagen-verhuurderij, als wagens, paarden, tuigen, kadogans en eenige huismeubelen.

Op den 2den augustus 1822.

ZAL door vendu-meesteren, ten overstaan van eene commissie uit den Raad van Justitie te Batavia, worden verkocht, ter plaatse alwaar ten dien dage vendutie zal gehouden worden, de volgende vastigheden:

No. 1. Zeker erf, bebouwd met een steenen woonhuis, kombuis en eenige bijgebouwen; op de chineesche manier getimmerd, staande en gelegen even buiten deze stad, omtrent een half uur gaans in het wester-veld, het 6de deel van het blok O, sub no. 327 en 328.

No. 2. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen in de zuid-wester voorstad, in het westerveld, het 3de deel van het blok O, sub no. 108.

Voorts zob als de geslacht vastigheden ter plaatse voorschreven gelegen en toebehoorende zijn no. 1, aan den chinees *Lauw Bocpoeck* en no. 2, aan *I. O. Hoenseang*.

Daar omme is er iemand, die eenig recht, actie of toezegging op de voorschreven vastigheden zoude willen pretenderen, en zich opposeren tegen de voorschreven executie en verkoop, die kome en make het mij ondergeteekende bekend.

Die geding heeft om de voorschreven vastigheden te kopen, die kome ten dage, ure en plaatse voorschreven, aanhoore de conditien en doe zijn profijt.

Aldus gedaan en gepubliceerd, na voorgaande klokslag van de puije van het raadhuis te Batavia, den 10den juli 1822.

De deurwaarder van den Raad van Justitie voord.

SCHOUTEN.

IN het begin van de maand augustus, zal bij publieke vendutie worden verkocht het land **LABAK BOELOES**, en zullen de daartoe behoorende documenten ten vendu-kantoor ter visie worden gelegd, terwijl dit eigendom inmiddels uit de hand te koop en te bevragen is, bij *Soesman en Wilson*.

Batavia, den 11den juli 1822.

Verloren.

WOENSDAG morgen tusschen 9 en 10 ure, op den weg van Goenong Saharie over Jacatra naar de Nieuwpoort, twee Gouvernements Promessen, ieder groot 500 guldens, gedateerd op een der eerste dagen van februari 1822, die dezelve te recht brengt ten kantore van den notaris *K. Hetjnis*, zal eene belooning genieten van een honderd guldens.

Batavia, den 11den juli 1822.

Op den 15den dezer zal voor rekening van de assuradeurs worden verkocht, de brik **TWEED**, zoo als dezelve thans is leggende te Bantjar, met deszelfs masten, raas, touwwerk en loopend wand, volgens inventaris te zien bij de heeren *Mc. Quoid, Davidson en Co.*, te Batavia, en bij de heer *Davidson*, te Samarang.

Batavia, den 5den juli 1822.

To be Sold on the 15th of July, for the account of the Underwriters, as she lays at anchor at Bantjar, the Brig **TWEED**, with Masts, Yards, Rigging, and Stores, as per list, to be seen at the Counting-houses of Messrs. *MacQuoid, Davidson & Co.*, Batavia, and Mr. *J. Davidson*, Samarang.

Batavia, 27th June 1822.

Te huur,

Of op zeer voordeelige conditien
TE KOOP.

EEN **TUIN**, met een fraai en wel doortimmerd woonhuis, voorzien van eene verdieping met zes, voor het grootste gedeelte, spacieuse vertrekken; voorts stallen voor 28 paarden, een ruim wagenhuis en dito bijgebouwen, gelegen in een der aangenaamste en gezondste kwartieren van de environs van Batavia. Te bevragen bij den directeur van 'slands drukkerij.

Batavia, den 13den juli 1822.

Te koop.

EEN zeer net, modern en wel betimmerd woonhuis, voorzien van zeer ruime luchtige kamers, de noodige bijgebouwen, stallen, wagenhuis, enz., met genoegzame en zeer geschikte grond tot het aanleggen van groenten- en bloemen-tuinen, staande en gelegen aan den Bodjongschen weg te Samarang en te bevragen bij den resident van Rembang.

A. H. SMISSAERT.

Thee-Veiling.

DE ondergeteekenden zullen, tegen medio dezer maand, publiek doen verkopen eene aanzienlijke partij *Uxim* of *Young Hison*, *Hison Skin* en *Souchong theen*, van zeer goede kwaliteit.

VAN RIJCK, PREDIGER en Co.

SALE OF TEAS.

THE undersigned intend exposing for Sale, at Auction, on or about the 15th instant, a quantity of **YOUNG HYSON, HYSON SKIN, and SOUCHONG TEAS**, of good quality.

VAN RIJCK, PREDIGER & CO.
Batavia, 4th July 1822.

Advertentie.

Op den 27sten juli 1822, zal aan den Bodjongschen weg te Samarang, openbare verkoop worden gehouden van eene aanzienlijke partij **HOUTWERKEN**, meest reeds bewerkt tot stallen, en schoon-gemaakte cierappen van de grootste soort.

Advertisement.

THE Interests of *George Livett* and *J. MacGonsalves*, are united from the 1st instant, in a Partnership Concern, under the Firm of *Livett & Gonsalves*.

GEORGE LIVETT.
J. MAGONSALVES.

Batavia, 4th July 1822.

Livett & Gonsalves,

BEg to solicit the support of their Friends and the Public, and to inform them, that they propose to transact **AGENCY & COMMISSION BUSINESS** in General, in the disposal and purchase of Merchandise, &c., Wholesale and Retail; and that they have for Sale, at their Commission Warehouse, Great-river-street, the following Articles, viz:

Madeira Wine; Harper's Cognac Brandy; Schiedam Gin; Claret and Beer, in bottle; excellent Berkly Cheese; Hams; Oil; Vinegar; Mustard; Eau-de-Cologne; Kyapooty Oil; Lavender Water; Table Cloths; Gun-powder, in cannisters; Ladies' and Gentlemen's Saddlery; Boots and Shoes; Hats; Caps; whole & half Stockings; Carpetting; Astralia, Etusion, and plain hanging Lamps; elegant cut-glass Decanters, Tumblers, and Wine Glasses; handsome French Bouquets; Tea and Coffee Services; Jewellery; Millinery; a variety of handsome Shawls; &c. &c.

Also, — A Time-Keeper, by *Arnold*, London, No. 2063; warranted; a Brass Sextant; and Musical Silver Box.

IN den loop der aanstaande maand augustus, den dag nader te bepalen, zal te Sourabaja, bij publieke vendutie, aan de meestbiedende verkocht worden, het hecht, sterk en snel-zeilende brik-schip genaamd **TAPIER**, laatst gevoerd door kapitein *Daif-ton*, groot circa 47 lasten, met al deszelfs toebehooren zoo als hetzelfde thans is liggende in de rivier van Sourabaja, nadere informatie bij de heeren *de Roock en Koster* te Sourabaja, of *Colville, Jutting en Co.*, te Batavia.

Batavia, 11 juli 1822.

Advertentie.

TE koop hij *Poudet en Chateau*, in de buiten Nieuwpoort-straat no. 3, excellente Bourdeaux wijn op vaten, aangebragt met het Fransch schip *Mereuur*, van Bourdeaux.

Bij *Ferwerda en Co.*, op Weltevrede, zijn te bekomen:

Varinas tabak in dozen en cardoesen.
Hollandsche pruim-tabak en sigaren.
dito, paarl-gort in kelders.
dito, tuij- en zeemleder.
dito, haring in vastjes.
Alles pas aangebragt door kapt. *Zeilstra*.

Bij *J. F. Smit*, op de Groote Roemal akka, zijn tegen contante betaling te bekomen, de navolgende goederen, komende van Bordeaux, met het schip *Le MERCUR*, kapt. *Chevalere*, te weten: heeren en dames zijden kousen, handschoenen, dames schoenen, biouterien, parfumerien, heeren en dames necessaires, zilveren en pleeten thee- en koffij-serviesen, dito lepels en vorken, pendules, spiegels, kristallen, astrale-lampen, likeur-zetjes, wijn- en bier-glazen, dito ruiten, patent-lampen, roode wijn de la rose in kisten,

muscaat, dito azijn in halve vaten en in kisten, allerhande likeuren, brandewijn, vruchten op brandewijn, roode wijn in vaten, ijzer- en staalwerk, etc. etc.

Batavia, den 27sten juni 1822.

Advertentie.

Bij *Lep's en Co.*, zijn te bekomen de volgende pas aangebrachte goederen, als: roode-, mader- en catalonie-wijn; brandewijn, bier op bottels, feltzerwater, jenever, diverse likeuren, Florentijnsche- en Hollandsche salade-olie, beste hammen, ge-rookte- en gezouten zalm, ingelegd vleesch, boter, vruchten op brandewijn, amandelen, kaneel, lakens en kasimieren, fraaije alquetioes, glaswerken, glazen ruiten, lijnolie, terpentijn, Spaansch groen, pik, harpuit, kaarsen, spijkers en ijzerwerken in soorten, versche figuren, &c. &c.

J. BIK, pr. santeert op aannemelijke voor-waard n te koop, deszelfs kapitale huizinge en bijgebouwen, waarbij een over drie jaren nieuw gebouwd steenen woonhuis, stallinge voor 40 paarden, wagenhuis voor 12 rijtuigen, tui mans-woning en moestuin, strekkende tot aan de rivier Krokot.

Te koop,

EEN extra goede reis-wagen, adres ter lands drukkerij.

ESMIOS, confiturier en distillateur van Frankrijk, heeft de eer het algemeen kennis te geven, dat hij zich als zoodanig heeft ingerigt in de buiten Nieuwpoortstraat, in het huis laatst bewoond door den heer *Gervain*; alle soorten van stroopen, likeuren, suikerwerken zijn bij hem te bekomen; ook worden voor personen, zulks verlangende, geheele nagerechten voor tafels bij hem in gereedheid gemaakt.

Batavia, den 11den juli 1822.

Uit de hand te koop.

TWEE mans-slaven, genaamd *Yas* en *Maandag*, koetzier en lijfjongen met hunne vrouwen, beide huismeiden; adres bij *H. Specht*, klein Roeca-Malakka.

FRAAIJE, pas aangebrachte, astrale lampen, verlakte sigaren-kokers, fleschen-bakken en verscheidene goederen meer; te bekomen bij
VAN DE LAAR EN LEVIJSOHN.

Bij *H. D'Orfeuille*, aangebragt per het schip *LE COURIER DES ISLES DU VENT*, de fraaiste garnituren en bloemen voor dames kleeden, marabouts, zwarte zijden kousen, elastike draag- en kousen-banden, muskaad wijn, likeur absinthe, Manilla'sche en Java'sche sigaren, voorts allerhande fraaije galanterie-waren.

Te koop.

Bij *Westermann, de Nijs en Co.*, de ondervolgende pas aangebrachte goederen:
Wijnen in soorten, cognac, sigaren, meel, gezoute provisien, mineraal-water, keuken-zuren, parfumerien, poeder, fraaije pendules, Brusselsche kanten, zijden stoffen en andere goederen meer.

Bij *P. Frölecke*, op Weltevrede, achter het kasteel, zijn te bekomen, pas aangebrachte hal-kleeden, voiles, tules, dockjes, satijn krippen, sjerpen, heverleste, schoenen, hanketten, tuigen voor spannen van vieren, bendie-tuigen, franjes, stoelematies, schildpadden kammen, strijkijzers, hagel, traan, sigaren, tabak in dozen à 14 pond, en gemaakte kleederen, welke hij denzelven verder gemaakt kunnen worden.

Weltevrede, den 29sten juni 1822.

For Sale,

By JAMES IMLAH,

CHRONOMETER AND WATCH-MAKER.

ENGLISH Eight-day, House, & Spring CLOCKS, in Mahogany Cases.

Also, Eight-day, and other CHRONOMETERS.

Gernong Saharis, 4th July 1822.

Bij de heer van *Goch*, in de binnen Nieuwpoort-straat, zijn te bekomen de volgende goederen, pas aangevoerd met het schip *LES QUATRE FRÈRES*, beste Bourdeaux wijn in vaten en kisten, mallaga- en muskaat-wijn, vruchten op brandewijn, likeuren, zoo Brabandsche als Hollandsche bieren, sigaren, peper-munt, nankings, zijden kousen, opregte eau de cologne, quincaileries, parfumerien, bijouterien en sponzen.

Idem pas aangevoerde Brabandsche superfijne zoo civiele als militaire gemonteerde hoeden.

Extra schoone Weener Fortepiano's &c.

Vracht en paslage

MET het Nederlandsch brik-schip de *JONGE JACOBUS*, kapitein *J. J. Bonn*; is zeer goed ingerigt tot den overvoer van paslagiers, en vertrekt zeker binnen acht dagen naar Rotterdam, adres bij
COLVILLE, JUTTING en Co.

Batavia, den 11 juli 1822.

Vracht en paslage

Naar Amsterdam.

MET het gekoperd Hollandsch fregat-schip *MAGELLAN*, kapitein *Jacob van den Oever*, hetzelfde heeft goede accommoditeiten voor paslagiers, en zal in het laatste der volgende maand zeilen.

Adres bij den kapitein ten kantore van *F. W. THORBECKE, jr.*

Binnen Nieuwpoort-straat.

Batavia, 12 juli 1822.

Vracht en Paslage

over de Kaap de Goede Hoop naar Amsterdam.

MET het snelzeilend gekoperd fregat-schip *CHRISTINA BERNARDINA*, kapt. *H. H. Zeijlstra*; is zeer geschikt tot de overvoer van paslagiers, en zal in het begin der volgende maand zeilen; adres bij de heeren *Stahl en Kemper*.

Batavia, den 4den juli 1822.

Vracht en paslage

Van Sourabaija naar Rotterdam,

MET het extra snel-zeilend en tot den overvoer van paslagiers bijzonder wel ingerigt schip *DE VROUW MARIA*, kapt. *F. van den Bergh*, zal vóór of op den 1sten september de reis aannemen en Batavia aandoen; adres bij de heeren *Colville, Jutting en Co.*, te Batavia, of bij de heeren *de Roock en Koster*, te Sourabaija.

Batavia, 11 juli 1822.

F. van den Bergh, Madras & Calcutta.

Is fine fast-sailing Ship *NEPTUNE*, burthen 540 Tons, to sail on or before the 20th instant. For Freight apply to *Miln, Haswell & Co.*

DE heer *Ruch*, vertrekt naar Isle de France.

Batavia, 5 juli 1822.

DE ondergeteekende maakt bekend zijn vertrek naar Indramajjo, en heeft tot zijn generalen gemagtigden, den heer *M. J. Peronneau van Leiden*, aangesteld.

D. C. PARVÉ.

Batavia, den 26sten juni 1822.

J. C. F. VERMULEN, vertrekt naar Sourabaija, en laat als gemagtigden den heer *R. P. Vermeulen*.

H. L. RODENBROEK JR., vertrekt naar Banjermassing.

LUITENANT *Wrensch* vertrekt naar de Kaap.

DE chine'sche bakker *Attoon*, voornemens zijnde naar China te vertrekken, verzoekt een ieder, welke iets van hem te vorderen heeft dan wel verschuldigd is, binnen veertien dagen na dato, met deszelfs pretentien op te komen dan wel deszelfs debet te kunnen voldoen.

Batavia, den 29sten juni 1822.

Te huur

Op Weltevrede, tegen primo augustus, een huis en tuin; adres bij

A. SCHEURKOGEL.

Wissels op Holland,

TE bekomen bij *Colville, Jutting en Co.*
Batavia, 4the juli 1822.

Wissels op Nederland,

VERKRIJGBAAR ten kantore van *Haas en Muhlenfeld*, te Samarang.

Wissels op Amsterdam.

TE bekomen bij *F. W. Thorbecke jr.*, binnen Nieuwpoort-straat.

MEN verlangt een wel ingerigt woonhuis, op een goeden en gezonden stand, en wel bij voorkeur op het Koningsplein, of aan den weg naar Meester-Cornelis, adres ter 's lands drukkerij.

DE heeren *Wilson Buthanant en Co.*, hebben de eer, bij deze, het publiek bekend te maken, dat hunne zaken, als kooplieden en agenten, van heden af, aanvang nemen, en zij hun negotie-huis hebben gevestigd op de Groote Rivier naast de heeren *Jessen, Trailen Co.*

Batavia, 1 juli 1822.

THE Co-partnership of Subscribers, trading under the Firm of *Lindam & Hervel*, being dissolved from the 1st of last May; all persons having claims thereon, are requested to settle their accounts with Messrs. *Charles Lindam*, who takes upon him self the liquidation of business.

CHARLES LINDAM.

A. HERVEL.

Batavia, 29th June 1822.

DE ondergeteekende maakt hiermede bekend dat hij het logement op Weltevrede in huur heeft overgenomen van *L. Maas*, recomanderende zich in de gunst van heeren en dames en belovende eene prompte en civiele bediening.

W. PETERS.

Batavia, den 1sten juli 1822.

THE undersigned begs leave to acquaint the Public and his Friends in general, that he has opened the House lately occupied by Mr. *L. Maas*, at Weltevrede, as a BOARDING AND LODGING HOUSE, for Private Families & Travellers, and hopes by his unremitting attention to the comfort of his Boarders and Customers, to be favored with their protection.

W. PETERS.

Batavia, 4th July 1822.

Errata.

DE ingezondene advertentie wegens de bekendmaking van het overlijden van *J. B. Du-Bliquy*, is de naamteekening abusiefelijk opgegeven *Gunos*, moet zijn: *Gunsch*.

PIOLE heeft de eer het publiek bekend te maken, dat hij, oirierende het Fransche Tooneel, zich heeft gehaast een gezelschap liefhebbers te vereenigen; de Fransche komedie zal eens per maand plaats hebben, en wel de eerste voorstelling oogenblikkelijk na dat de lijst ter intekening aan de heeren deelnemers zal zijn aangeboden, welke intekening, zoo als hij durft hoopen, hem in staat zal stellen in de uitgaven te kunnen voorzien.

Hij zal alles aanwenden om de welwillendheid en bijval van heeren intekenaren te verdienen.

PIOLE à l'honneur de prévenir le public, qu'ayant la direction du spectacle Français, il s'est empressé de réunir une Société d'amateurs.

La spectacle aura lieu une fois par mois. La 1re. représentation suivra de suite les abonnemens; une liste à cet effet sera présentée.

Le Sr. *Piolla* espère que M. M. les souscripteurs le mettront à même de couvrir les frais de son entreprise. Il ne négligera rien pour mériter la bienveillance & les suffrages de M. M. les souscripteurs.

TER lands drukkerij is van de pers gekomen en verkrijgbaar gesteld, het staatsblad over den jare 1818, voor de prijs van f 29: 10.

GEDRUKT TE BATAVIA,

ter Lands Drukkerij.